

eamdem diem dumtaxat, aut potius ad omnes dies dictae Octavae, itaut quemadmodum ipsi Fratres non possunt administrare ipsum Sacramentum dicta die Resurrectionis, nequeant pariter id facere in tota illius Octava. Postremo an ipsi Fratres, seu Presbyteri particulares debeant incipere tempus Paschatis Resurrectionis a die Dominica in Ramis Palmarum exclusive usque ad diem Dominicae Octavae ipsius Resurrectionis inclusive, seu a die in Coena Domini inclusive usque ad ipsam Octavam.

Pontifex declarat Praecepto eum non satisfecisse, qui extra propriam Parochiam sine Parochiali licentia S. Communionem accipit.

Contrariis non obstantibus.

Fides harrum transmissis adhibenda.

Dat. die 9. Augusti 1586. An. II.

§. 2. Nos dubia praefata de medio submovere volentes, de consilio dilectorum filiorum nostrorum S. R. E. Cardinalium super consultatione, & causis Regularium, harum serie decessimus, & declaramus, non posse dici satisfecisse Canonis, qui a Dominica Palmarum per totam Octavam Paschatis extra propriam Parochiam sine sui Parochi licentia communicavit.

§. 3. Non obstantibus Indultis, & privilegiis praedictis, ceterisque contrariis quibuscumque.

§. 4. Ceterum quia difficile foret praesentes Literas ad singula quaque loca, ubi necesse fuerit, deferri, volumus, quod earum transumptis sigillo alicujus personae in dignitate Ecclesiastica constituta munitis, & manu Notarii publici subscriptis, eadem prorsus fides adhibeatur, quae eisdem praesentibus adhiberetur, si forent exhibite, vel ostensa.

Datum Romae apud S. Marcum sub Annulo Piscatoris die 9. Augusti 1586. Pontificatus Nostri Anno II.

VII.

Unio officiorum Diaconi, & Subdiaconi Graecorum Cappellae Pontificiae Collegio Graeco de Urbe cum omnibus honoribus, salario excepto; & concessio privilegii Alumnis ad id deputandis suscipiendi Diaconatus, & Subdiaconatus Ordines extra tempora, non servatis interstitiis, cum Dimissorialibus Rectoris, ad Titulum praedicti Collegii, & a quocumque Catholico Antistite.

SIXTUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Ab antiquo institutum est in Cappella Pontificae Epistolam, & Evangelium graeco recitari.

Quare Sixtus Diaconi, & Subdiaconi officium Graecorum Collegio Graecorum Urbis unie.

§. 1. Cum ex antiquo, & solemniori, ac a Praedecessoribus nostris usque ad haec tempora usitato ritu institutum fuerit, ut quoties Missa Pontificalis, per Romanum Pontificem publice, ac solemniter celebratur, Evangelium, & Epistola, nedum latino, sed graeco etiam sermone conscripta recitentur; Nos cupientes pro ipsius loci dignitate, & amplitudine personas idoneas ad hujusmodi functiones assumi, ac simul considerantes in Collegio Graecorum de Urbe, auctoritate Apostolica instituto, complures Adolefcentes ex diversis ipsius Graeciae Provinciae oriundos, bonis mori-

bus, Ecclesiasticis, & Catholicis disciplinis imbutos, & a teneris annis literarum, maxime sacrarum, studiis deditos non deesse, qui aptius propria, & paterna lingua, praedictum munus exequi valeant, ideoque cum hujusmodi Officia Diaconatus, & Subdiaconatus Graecorum, seu loca duo, Diaconi videlicet, & Subdiaconi ex nostris Numerariis, seu Participantibus, quibus recitandi Evangelium, & Epistolam graeca Nobis, & Romano Pontifici pro tempore, publice, ac solemniter celebrantibus, cura, ut praefertur, incumbit, per liberam resignationem dilectorum filiorum Baldini Felicis nuper Diaconi, & Sebastiani Chiazzari nuper Subdiaconi graecorum de illis, quae tunc respective obtinebant, in manibus nostris sponte factas, & per nos admittas vacaverint, & vacant ad praesens; motu proprio, & ex certa nostra scientia Cameram Apostolicam a solutione quorumcumque Saliorum, & stipendiorum ordinariorum, & extraordinariorum dicti Baldini, & Sebastiani, ac pro tempore existentibus Diacono, & Subdiacono graecis persolvi solitorum, harum serie liberantes, ac penitus eximentes, sive illa eidem Camera remittentes, & condonantes, ejusdemque Camera, ac quoscumque alios Palatii Apostolici, seu Cappellae nostrae Officiales, & Ministros ad ea ulterius persolvenda, seu illorum loco ad aliud quidpiam minime teneri. Decernentes eadem officia, seu loca Evangelium, & Epistolam graeca in Missa hujusmodi Pontificali recitandi, seu decantandi cum praedicto, ac aliis oneribus, & honoribus illorum consuetis, dicto Collegio Graecorum de Urbe, & illius Alumnis per ipsos Alumnos Diaconos, & Subdiaconos ad nutum Venerabilium Fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium modernorum, & pro tempore existentium ejusdem Collegii Protectorum, ad id munus deligendos, seu deputandos, & amovendos, exercendum, auctoritate Apostolica, tenore praesentium, perpetuo concedimus, & assignamus, ac unimus, annectimus, & incorporamus, eosdemque Alumnos, sicut praefertur, pro tempore delectos, & deputatos in nostros, & Apostolicae Sedis Diaconos, & respective Subdiaconos Graecos Numerarios, non tamen participantes; cum ex ipsius Collegii redditibus, aut aliunde congrua eis alimentata suppeditanda sint, recipimus, & aliorum nostrorum, & dictae Sedis Diaconorum, & Subdiaconorum Numerariorum, non tamen participantium, & sine eorum praedictio, numero, & consortio, favorabiliter aggregamus, ac in loca dictorum Baldini, & Sebastiani quoad officia, seu loca hujusmodi respective eorumque liberum exercitium, ac alia omnia, dicta officia quomodolibet concernentia, non tamen salaria, & stipendia praedicta substituiamus, & subrogamus.

§. 2. Decernentes eosdem Alumnos sic pro tempore delectos, & deputatos, ac eorum quemlibet, quamdiu eorum deputatio hujusmodi duraverit ad officia, & loca

Alumnos ad hoc deputandos a Protectoribus dicti Collegii sine.

gulis Privilegiis, salario excepto, hujus officio competebat sub obedientia tam Rectoris Collegii.

ac exercitia hujusmodi, respective, nec non honores, onera, privilegia, & prerogativas illorum occasione debitas, & debitas, praemissis tamen salariis, & stipendiis exceptis, nullo alio a Nobis, vel pro tempore existente Romano Pontifice expectato mandato, in locum dictorum Baldini, & Sebastiani recipiendos, & admittendos fore, ac recipi, & admitti debere, ac volentes, quod omnibus, & singulis privilegiis, immunitatibus, honoribus, favoribus, exemptionibus, concessionibus, & gratiis, quibus dicti Baldinus, & Sebastianus, ac alii nostri, & dictae Sedis Diaconi, & Subdiaconi Graeci respective uti, potiri, & gaudere soliti sunt, poterunt, aut debuerunt, in omnibus, & per omnia utantur, potiantur, & gaudeant, ac etiam in futurum uti, potiri, & gaudere libere, & licite valeant, ita ut sub obedientia Protectorum, Rectoris, & Superiorum dicti Collegii, sicuti ceteri ejusdem Collegii Alumni permaneat, & eis ut prius omnino subsint, ac pereant.

Alumnis ad hoc officium deputandis privilegium concedit suscipiendi Subdiaconatus, & Diaconatus Ordines a quocumque & ad titulum Collegii.

§. 3. Et insuper cum ad obeunda hujusmodi munia expediat, dictos Alumnos ad sacros hujusmodi Ordines, prout occasio, & temporis opportunitas exegerit promoveri, eisdem Alumnis, ut de licentia dilecti Filii nostri Julii Antonii Tituli S. Bartholomaei in Insula Presbyteri Cardinalis S. Severinae nuncupati, unius ex modernis, seu alterius ex pro tempore existentibus Protectoribus, cui dicti Collegii administratio, & cura incumbit, aut similiter incumbat, ac ejusdem Collegii Rectoris, seu aliorum per praedictos Protectores deputandorum examine praecedente, in quo quidem examine, & idoneitatis ad hujusmodi officia exercenda ratio habeatur, etiam tempore a jure statuto, etiam quibuscumque Dominicis, vel aliis Festivis, aut etiam feriatis, seu non feriatis, etiam continuis diebus, interstitiisque temporum a Concilio Tridentino constitutis, non exceptatis, etiam absque suorum Ordinariorum Literis Dimissorialibus, ac sine aliquo Beneficii, aut Patrimonii, sed tantummodo dicti Collegii titulo ab eodem Julio Antonio Cardinale, seu uno ex pro tempore existentibus Protectoribus praedictis, quibus administratio ipsa incumbet, sive de ejus licentia, a quocumque Catholico Antistite gratiam, & communionem dictae sedis habente per ipsum eligendo in Urbe, seu Curia Romana residente, ad omnes, etiam Sacros Subdiaconatus, & Diaconatus Ordines promoveri, ac postquam promoti fuerint in illis, etiam in Altaris ministerio ministrare, ipsique Antistiti sic eligendo, ut Ordines hujusmodi eis conferre libere, & licite valeant, dicta auctoritate indulgemus.

Contrariis tollit.

§. 4. Non obstante Regula nostra de jure quae sita non tollendo, & de unionibus committendis, vocatis quorum interest, exprimendoque vero valore, nec non etiam Lateranensis Concilii ultimo celebrati, uniones perpetuas nisi in casibus a jure permisis

fieri prohiben., ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac in Conciliis etiam generalibus editis, & Cappellae, seu Collegii Diaconorum, & Subdiaconorum nostrorum juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, Indultis, & Literis Apostolicis illis, & pro tempore existentibus Graecis Diacono, & Subdiacono, quomodolibet, concessis, confirmatis, & innovatis; Quibus omnibus, alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat, specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud S. Marcum sub Annulo Piscatoris die 1. Septembris 1586., Pontificatus nostri Anno II.

Dat. die prima Septembris 1586. An. II.

VIII.

Confirmatio Statuti a Cardinale Albano, dum Governoris officio in Provincia Marchiae fungebatur, editi pro Mercatorum ejusdem Provinciae indemnitate in descriptione bonorum sub mulierum dote comprehensorum.

Ex Regest. in Secret. Breve.

SIXTUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

§. 1. Expositum Nobis nuper fuit pro parte dilectorum filiorum mercatorum Provinciae Marchiae Anconitanae, quod alias dilectus filius noster Joannes Hieronymus tituli S. Joannis ante Portam Latinam S. R. E. Cardinalis Albanus nuncupatus, dum Governoris officio in eadem Provincia fungeretur, ut creditorum indemnitati consulere, adversus quorum legitima credita per sepe fraudes moliri ab uxoribus debitorum comperiebat: quippe quae comparantes in Curia Bullentinis obtinere solerent, quod pro debitis Viri, aut Soceri non molestarentur in earum bonis dotalibus, vel parafrenalibus, curarentque deinde in Inventario, quod ex forma Bullentini conscriberetur, coram Ordinario loci describi pro dotalibus, & tanquam dotalia omnia, & singula bona, quae domi, vel alibi sibi, & viro esse inveniebantur, nihil penitus excipientes: quod tunc de cetero dicti Bullentini illis mulieribus, quarum dotes in bonis stabilibus sui viri servari possent, nullatenus suffragarentur, mandavit, & decrevit, ac ex tunc hujusmodi Decreti auctoritate, omnem hypothecam, sive generalem, sive specialem mulieri competentem super bonis praedictis mobilibus, & se moventibus viri in alia ejusdem viri bona stabilia, si tamen doti sufficientia essent, & per maritum possiderentur, transulit, voluitque, quod etiam infra quindecim dies post datam Bullentini hujusmodi, Inventarium praedictum fieret, & dumtaxat in eo describeretur, quod per Instrumenta, vel per fide dignos testes dotale, seu para-

Cardinalis Albanus pro creditorum indemnitate.

Omnem hypothecam favore uxoris in bona mobilia viri transferti statuit.

Er post quindecim dies fieri Inventarium bonorum ad eam uxoris restantium.

Infixitque
penam in con-
trafacientes.

Taxam quo-
que Descri-
ptionis, Te-
stium, Pro-
ductionis, In-
strumenti
Declarationis
Judicis &c. ef-
focavit.

* Sic.

Mercatorum
Provinciae
Marchiae in-
stantia pro
praedictorum
Confirmatio-
ne.

Confirmat
Sixtus, per-
petuoque ju-
bet observari.

frenale esse, id est in dotem vere traditum, & de domo mulieris in domum viri, tanquam dos, sive uti parafronale portatum doceretur, sub pena contrafacienti, & describenti in Inventario praedicto alia, quae ut supra non doceretur per Testes, vel Instrumenta esse dotalia vel parafronalia, centum scutorum Camerae Apostolicae applican., & privationis ab officio; & insuper idem Joannes Hieronymus iussit, quod examinatio Testium, & descriptio in forma pauperum fieret, id est pro dimidio debita mercedis, itaut pro singulo Teste unus bononensis dumtaxat solveretur, & pro exhibitione, & productione Instrumenti, alius bononensis, ac pro registratione, & aliis opportunitis dimidium ejus, quod deberetur, & pro signo, nec non publicatione duo tantum bononensi, & pro declaratione Judicis, si fieri expediret, vel petita esset, quod illa bona vel dotalia, vel parafronalia essent, postquam ita Judici constaret, quatuor bononensi solummodo solverentur: & nihilominus in casu, in quo propter numerum Testium, & scripturarum magna deberetur merces, non posset tamen tota mercedis summa, computatis omnibus, quae Judici, & Notario pro quibuscumque darentur quatuor bononensium quantitatem sub pena Judici recusanti declarare, & alia facere, quae teneretur, ac suum officium talibus personis impartiri, quinquaginta scutorum eidem Camerae applican., privationisque ab officio, & Notario renuenti, cum mansuetudine, & sine mora, ac libenti animo talia scribere, & facere, omniaque alia sui officii opportuna praestare aliorum quinquaginta scutorum, ut supra applican., nec non privationis ab officio, aliisque ejusdem Joannis Hieronymi Cardinalis arbitrio infligendis penis, excedere possent, & alias, prout in publico ejusdem Joannis Hieronymi Cardinalis documento sub dat. videlicet Maceratae die 20. Februarii 1570. plenius continetur.

§.2. Cum autem Mercatores praedicti cupiant praedicti Joannis Hieronymi Cardinalis mandatum, Decretum, voluntatem, & Iussionem hujusmodi pro eorum subsistentia firmiori, nostro, & Sedis Apostolicae patrocinio communiri, Nobis humiliter supplicari fecerunt, quatenus eis in praemissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur.

§.3. Nos dictos Mercatores, & eorum singulos specialibus favoribus, & gratis prosequi volentes, & a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & penis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, ejusdem documenti veriores tenores, praesentibus pro expressis habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, mandatum, decretum, voluntatem, ac Iussionem, omniaque in eodem documento con-

tenta Apostolica auctoritate tenore praesentium perpetuo approbamus, & confirmamus, eisque perpetuae, & inviolabilis firmitatis robor adjicimus, omnesque, & singulos tam Juris, quam facti defectus, si qui intervenerint quomodolibet in eisdem, supplemus, eaque omnia per eos, ad quos nunc spectat, & pro tempore quomodolibet spectabit, perpetuo firmiter observari debere, nec ab illis ullo unquam tempore rescindi posse, sed ad illorum omnium observationem, sub eisdem penis cogi, & compelli posse, sicque etiam per quoscumque Judices, & Commissarios Ordinarios, & Delegatos, etiam Casuarum Palatii Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales, & Legatos de latere in quavis causa, & instantia, sublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & diffiniri debere, nec non irritum, & inane quidquid fecus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus.

§.4. Non obstantibus praemissis, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, nec non ejusdem Provinciae statutis, & consuetudinibus, ac etiam novis Reformationibus, Privilegiis quoque, Indultis, & Literis Apostolicis eidem Provinciae, illiusque Incolis, & quibusvis aliis personis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, & derogatoriis derogatoriis, irritantibusque, & aliis decretis, etiam motu proprio, & consistorialiter, ac alias in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis, Quibus omnibus, etiam si de illis specialis, & expressa mentio habenda esset, ad effectum praesentium hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud S. Petrum sub Anulo Piscatoris die 2. Novembris 1586. Pontificatus nostri Anno II.

Contraia
tollit.

Dat. die 2.
Nov. 1586.
An. II.

I X.

Erectio Praesidatus Montis Alti, cui Terrae Montis Fortini, & Montis Monachi uniuntur: additis nonnullis Statutis, nonnullisque concessis Privilegiis, & Exemptionibus.

Ex Regest. in
Secret. brev.

Oppidum Montis-Alti in Civitatem erectum die 24. Novembris hujusce anni legere est in Constit. LXXII. quae incipit Super universas &c. Tom. IV. Par. IV. pag. 274.

SIXTUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Postquam Nos nuper Patriam nostram charissimam Montis-Alti debito Civitatis titulo decoravimus, ipsiusque Incolas, & habitatores nostri obsequentissimos Civitate perpetuo donavimus, id in praesentium

Procuramus.

Statuit Gu-
bernatores
Praesidatus in
Urbe Montis
Alti residere.

Civitates Reg-
fidatus Mont-
is Alti a re-
gimine, &
contributioni-
bus Provinciae
Marchiae ex-
pae declarat.

Archivium
ibi, Notario-
que confi-
tuit, qui Con-
gregationis
Sindicatus sub-
stat.

Frumentum
ab illis, qui
huic Praesida-
turi non sub-
sunt, inde ex-
trahi prohib-
et.

Eximit a so-
lutionibus Cu-
stodiarum, &
mercedis qua
Gubernatori
Maceraten.
solvitur, ut
in proprii Gu-
bernatoris sa-
lacium ce-
dant.

Facultatem e-
ligendi Prae-
torem a Sede
Apostolica.

rum nobis agendum est, ut illa eis, ac terris nostri Praesidatus concedamus, quae felicem statum, & communem utilitatem, & commoditatem eorum concernere dicuntur.

§.1. Motu itaque proprio statuimus, & ordinamus, quod Gubernium Civitatum, & Terrarum dicti Praesidatus apud eandem nostram Civitatem Montis-Alti perpetuo esse debeat, & pro tempore existentes dicti Praesidatus Gubernatores perpetuum ibidem residentiam facere, & justitiam administrare teneantur.

§.2. Concedimus propterea ipsis Civitatibus, ac Terris perpetuum Gubernium distinctum, & separatum, liberantes omnes, & singulas praefatas Civitates, ac Terras, ac personas, Incolas, & habitatores earumdem a Gubernio, & regimine Provinciae Marchiae, itaut perpetuis futuris temporibus, Terrae, & Civitates ipsius Praesidatus nec Congregationi Provinciali, nec contributioni expensarum per dictam Provinciam Marchiae faciendarum adstringantur, ac Provinciales dictae Provinciae suas expensas solvant, & subjecti Gubernio dicti Praesidatus, debeant dumtaxat solvere expensas, quas facient, quaeque ordinabuntur in eorum Congregationibus apud eandem Civitatem Montis-Alti perpetuis futuris temporibus fiendis, eisdem modo, & forma, quibus ibidem antiquitus factum fuit.

§.3. Ut autem dictum Gubernium firmum subsistat, statuimus, & ordinamus, quod Notarii tam Civiles, quam Criminales debeant continuo habitare in eadem Civitate Montis-Alti, & inibi unum Archivium erigere, ubi cum magno studio, fidelitate, & diligentia conserventur omnes Scripturae ad dictum Gubernium spectantes, ipsumque Archivium inde nullo modo amoveri possit, sub pena privationis eorum officiorum, ipsique Notarii in fine cuiuslibet Gubernii Sindicatus stare, & de administratis, Sindicis, ab ipsa Praesidatus Congregatione deputandis, rationem reddere.

§.4. Et ut rerum abundantia in dictis Civitatibus, & Terris Praesidatus, quantum fieri potest existat, statuimus, quod nullus praedicto Gubernio minime subiectus, possidens bona in Terris praedictis, possit inde extrahere, seu extrahi facere aliquam Grani quantitatem, nisi prius sibi reliquerit tertiam partem, quam pro pretio currenti vendere debeat.

§.5. Praeterea, cum Civitates, & Terrae, ac Loca dicti Praesidatus Gubernio subiecta stipendium, & salarium Gubernatori, & Officialibus ejusdem Gubernii persolvant, ipsas Terras, Civitates, & Loca, earumque personas a solutionibus Custodiarum ab ipsis fieri solitis pro provisionibus, seu mercedibus Gubernatoris, & Officialium Civitatis nostrae Maceraten., prorsus liberamus, & eximimus.

§.6. Nec non Terris, Civitatibus, & Locis dicti Praesidatus facultatem eligendi eorum Praetorem concedimus, ita tamen, Bull. Rom. Tom. V. Par. I.

ut electio hujusmodi per Sedem Apostolicam, absque aliqua retardatione, & exceptione confirmari debeat.

§.7. Et ut homines dicti Praesidatus majori cum rerum copia vivere possint, ipsis Terris, Civitatibus, & Locis indulgemus, ut libere, & absque ullis impedimentis possint emere granum Regni Neapolitani, ubi id commodius facere poterunt, & eis benevisum fuerit, ac illud conducere, & conduci facere ad eorum Civitates, Terras, & Loca, nullius ad hoc requisita licentia.

§.8. Eos quoque liberamus, & eximimus ab omnibus Vectigalibus, Datis, Doganis, Gabellis, & Transibibus, qui res, bona, & merces cujusvis generis ad dictam Civitatem Montis-Alti conducent, per quadraginta milliaria circumcirca eandem Civitatem Montis-Alti, excepta tamen Dogana Anconae, & aliis Doganis pro rebus extra statum per Mare transportandis; inhibemus propterea dictorum Vectigalium, Dationum, Gabellarum, & Transituum hujusmodi Conductoribus, Exactoribus, & Appaltatoribus, ne personas praedictas, eorumque res, merces, & bona quoquo modo molestare, aut ab eis quidquam, ratione earumdem rerum, & mercium, tam in eundo, quam redeundo exigere, praesumant.

§.9. Et quia Terrae nostrae Montis Fortini, & Montis Monachi dicti Praesidatus Gubernio subiectae, non erant primitus aggregatae numero aliarum Terrarum dicti Praesidatus, Volumus, ut ille in futurum sint perpetuo aggregatae dicto Praesidatu, prout illas per praesentes nostras aggregamus, gaudeantque eisdem privilegiis, immunitatibus, exemptionibus, praerogativis, & aliis gratis, quibus alia dicti Praesidatus Civitates, Terrae, & Loca gaudent, & potiuntur, & gaudere, & potiri poterunt quomodolibet in futurum, liberantes eas prorsus, & eximentes a Gubernio, & Congregatione Provinciae Marchiae, & Praefectura Montanae.

§.10. Postremo Literas liberi commercii a Nobis concessas inviolabiliter, & perpetuo observari volumus, & mandamus: nec non Decretum a Congregatione factum, quod omnes Civitates, Terrae, ac Loca dicto Gubernio subiectae debeant habere unum, & idem pondus, & mensuram, videlicet Cameralem, sub penis a Gubernatore imponendis confirmamus, & observari mandamus, modo, & forma, quibus supra.

§.11. Nec non omnia, & singula privilegia, exemptiones, praerogativas, Bullas, & alias gratias Civitatibus, Terris, & Locis praedictis per Nos, & alios Romanos Pontifices Praedecessores nostros, hactenus quomodolibet, tam in materia gravi, quam cujusvis alterius rei concessas, quatenus sint usu receptae, approbamus, & confirmamus, illisque perpetuae, & inviolabilis Apostolicae firmitatis robor adjicimus, ac illa, & illas, ad quos spectat, & in

1586.
confirmandi
concedit.

Necnon Fru-
mentum ce-
mendis in Re-
gno Neapoli-
tano.

Eximit a quo-
cumque vec-
tigali pro re-
bus ad Urbem
Montis Alti
transvehendis

Eidem Prae-
sidatu Montis
Alti Terras
Montis Forti-
ni, & Montis
Monachi sub-
dit.

Eandem ab
omnibus Ter-
ris, & Locis
mensuram, &
pondus haberi
mandat.

Concessa eis a
Rom. Ponti-
ficibus Privi-
legia confir-
mat.

Sicque ubique servari precipit.

in futurum quomodolibet spectabit, in violabiliter observari debere. §.12. Sicque per quoscumque Judices Ordinarios, & Delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac S.R.E. Cardinales, etiam Legatos de Latere, sublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate ubique judicari, & diffiniri debere, nec non irritum, & inane quidquid fecus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus.

Contrariis quibuscumque derogat.

§.13. Non obstantibus fe: re: Bonifacii Papae VIII. Praedecessoris nostri de una, & Concilii Generalis de duabus Dietis, dummodo ultra tres Dietas aliquis auctoritate praesentium ad Judicium non trahatur, nec non re: me: Pii Papae IV. etiam Praedecessoris nostri de registrandis gratis Camerae Apostolicae interesse concernentibus in eadem Camera, intra certum tunc expressum tempus, ac aliis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, & quatenus opus sit, nostra de non tollendo jure quaesito, privilegiis quoque, Indultis, & Literis Apostolicis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, etiam si de illis, eorumque totis tenoribus specialis, & expressa mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, eorum tenores praesentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat, specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Praesentium Transumptis fidem addit.

Dat. die 13. Decem. 1586. An. II.

§.14. Volumus autem, quod earumdem praesentium transumptis &c. Datum Romae, apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die 13. Decembris 1586. Pontificatus nostri Anno II. (a)

X.

Ex regest. in Secret. Breve.

Confirmatio exemptionis a diversis Romanis Pontificibus concessae Collectori Generali, & Subcollectores Hispaniarum a Jurisdictione Ordinariorum.

SIXTUS PAPA QUINTUS

Ad futuram rei memoriam.

Paulus III., & Gregorius XIII. Collectorem Generalem Hispaniarum a Jurisdictione Ordinariorum eximimus, & ei tantummodo ceteros Camerae spoliatorum officiales subiectos declaravit.

§.1. Cum sicut accepimus alias fe. re. tam Paulus III., quam Gregorius XIII. Collectorem Generalem Hispaniarum a Jurisdictione Ordinariorum eximimus, & ei tantummodo ceteros Camerae spoliatorum officiales subiectos declaravit.

(a) Hoc anno die 8. Maii Constitutione, cui initium Regimini militantis Ecclesiae Sixtus PP. Privilegia a Praedecessoribus Pontificibus Ordini Sanctissimae Trinitatis Redemptionis Captivorum concessa confirmavit: pariter modo Literis datis die 25. Julii, quarum initium est Romanus Pontifex confirmavit Privilegia concessa Congregationi S. Bernardi Regnorum Hispaniarum Ordinis Cisterciensis, eademque Privilegia ad ceteras ejusdem Ordinis Congregationes extendit. Rata etiam habuit distinctis Constitutionibus Privilegia Hospitalium S. Spiritus in Saxia de Urbe, & S. Joannis Hierosolymitani: Prima autem Constitutio data die 13. Augusti incipit Exigit incumbentis Nobis 1586. Secunda veto expedita die 20. Septembris sic exorditur: Elix ex nostri.

rius XIII. Summi Pontifices Praedecessores nostri motu proprio, ac ex certa eorum scientia, ac de Apostolica potestate plenitudine per suas in forma Brevis literas pro tempore existentem spoliatorum, & Jurium Camerae Apostolicae in Regnis Hispaniarum Collectorem generalem, nec non in quolibet eorumdem Regnorum Civitate, & Diacesi Subcollectorem, Advocatum, & Procuratorem Fiscales, & in causis spolia, ac Jura hujusmodi respicientibus Aduarium, Notarium, in Beati Petri, & Sedis Apostolicae protectionem, ac suos, & pro tempore existentis Romani Pontificis Familiares receperint, eosque, ac omnia, & singula Beneficia Ecclesiastica, & bona eorum, donec in hujusmodi negotii exercitio, & officio actualiter forent, ab omnium, & singulorum Ordinariorum locorum, & quorumcumque aliorum Superiorum in dictis Regnis Hispaniarum existentium Jurisdictione, superioritate, & potestate, itaut Ordinarii, & quivis alii superiores praefati, eorumque Officiales, & Vicarii contra hujusmodi literarum tenorem nullam, dicto tempore durante, in eos etiam ratione delicti, contractus, aut rei, de qua agi contingeret superioritatem, potestatem, vel Jurisdictionem valenter exercere, aut excommunicationis, vel alias sententias, censuras, & penas in eos infligere, exemerint, & totaliter liberaverint, ac Subcollectores, Advocatum, Procuratorem, & Notarium praefatos dicti generalis collectoris Jurisdictioni, & potestati immediate subjecerint: dantes, & concedentes praedicto Collectori generali, quod praemissa omnia, & singula in praedictis omnibus, & singulis Subcollectores, Advocatum, Procuratorem, & Notarium eam, quam ipsorum Ordinarii cessantibus dictis Literis, in eos haberent Jurisdictionem, ac potestatem.

§.2. Et deinde re: me: Pius Papa IV. similiter Praedecessor noster per alias Literas suas ipsius Pauli Literas approbaverit, & innovaverit, ac pro potiori cautela ipsos Collectorem generalem, Subcollectores, Advocatum, & Procuratorem, ac Notarium sub Beati Petri, & Sedis hujusmodi protectione, ac in suos etiam, & ejusdem Romani Pontificis familiares pariter receperint, & eisdem modis, & formis exemerint, ac prorsus liberaverit, prout in singulis Praedecessorum hujusmodi literis plenius continetur.

§.3. Nos igitur eorumdem Praedecessorum nostrorum vestigiis inherentes, motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus, singulas Praedecessorum hujusmodi literas praedictas, quarum veriores tenores praesentibus pro sufficienter expressis haberi volumus, ac prout illas concernunt praeter Decimarum, & Subsidiarum exemptiones in eis contenta, auctoritate Apostolica tenore praesentium confirmamus, approbamus, & innovamus, ac nihilominus ad majorem, & potiore cautelam, dictos Collectorem generalem, Subcollectores,

Hae omnia rata habet Sixtus.

flores, Advocatos, Procuratores, & Notarios etiam sub Beati Petri, & ejusdem Sedis protectione, ac in nostros, & Romani Pontificis pro tempore existentis Familiares denuo recipimus, & eisdem modis, & formis, quibus dicti Praedecessores fecerunt, exceptis supradictis, eximimus, & totaliter liberamus, nec non Subcollectores, Advocatos, Procuratores, & Notarios hujusmodi generalis Collectoris Jurisdictioni, superioritati, & potestati immediate harum serie subjicimus, dictoque Collectori Generali in omnibus supradictis omnimodam, ac totalem Jurisdictionem per se, vel alium, seu alios exercendam concedimus.

Contrariis tollit.

Dat. die 17. Januar. 1587. An. II.

§.4. Non obstantibus omnibus illis, quae dicti Praedecessores in suis literis praedictis voluerunt non obstrare, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die 17. Januarii 1587. Pontificatus nostri Anno II.

XI.

Ex Regest. in Secret. Breve.

Revocatio licentiarum quibusvis mulieribus cujuscumque status, conditionis, & dignitatis existentibus a quibusvis etiam Rom. Pontificibus concessarum ingrediendi Monasteria Monialium in Regnis Hispaniarum.

SIXTUS PAPA QUINTUS.

Ad futuram rei memoriam.

Ratio revocandi Indulta alias a Rom. Pontificibus concessa.

Quoties gratiae, Indulta, vel alia privilegia a Sede Apostolica concessa, licet ad spiritualem piam mentium consolationem ab initio tendant, si temporis tamen successu religiosarum personarum animabus detrimentum, vel incommodum afferre dignoscantur, religionis, & charitatis ratio suadet, ut illa salutaris Praesidentis consilio submoveantur.

Revocatio de qua in Rubrica.

§.1. Quocirca pro commisso divinitus Nobis officio, sanctimonialium quieti, & tranquillitati consulere, ac omnia, quae illa a divino cultu, & a spiritualium cogitatione, & exercitio avocant, cum ex frequentibus secularium mulierum visitationibus, & colloquiis, earum devotio interpefcere solet, debitaque per eas in claustris ministeria paulatim dimittantur, impedimenta tollere, atque pericula, & scandala ab eis removere cupientes, quo scilicet ipsa nulla re praepedita juxta ordinum suorum Regularia Instituta, ac Decretum Sacri Concilii Tridentini tranquillis mentibus Altissimo prestare possint famulatum, sicut ab eam die, qua univcrse Ecclesiae Dei praesce cepimus, in cunctis Orbis Terrarum partibus id statuere Nobis in mentem veniebat: Ita hoc tempore in Hispaniarum Regnis, & Dominiis, ubi Charissimus in Christo filius noster Philippus Rex Catholicus pro ejus eximia in Deum pietate id fieri

ad evitanda hujusmodi incommoda, & scandala (ut nobis relatum fuit) haud mediocriter expetit, hoc ipsum observari summo opere requirimus, auctoritate Apostolica tenore praesentium, revocamus, & abolemus omnes, & quascumque licentias, & facultates ingrediendi Monasteria, domos, & loca Monialium quorumvis Ordinum tam Episcopis, & aliis, quam aliis locorum Ordinariis, & Superioribus subiectarum quibusvis Mulieribus cujuscumque status, & conditionis existant, etsi Comitali, Marchionali, & Ducali dignitate praesulcant, tam a Praedecessoribus nostris, quam a Nobis, & Sedis Apostolicae Legatis, aut aliis, & quibusvis quantumcumque urgentibus causis sub quibuscumque tenoribus, & etiam derogatoriarum derogatoriis, revocatorum rescriptorum, aliisque efficacioribus clausulis, irritantibusque, & aliis decretis, etiam motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolica auctoritatis plenitudine, atque ad Imperatoris, Regum, Reginarum, aliorumque Principum contemplationem, vel supplicationem concessas, confirmatas, ac etiam iteratis vicibus renovatas. Rursusque cassamus, & annullamus Literas desuper concessas, & processus habitos per eosdem. Inhibentes eisdem, qui illas obtinuerunt, sub excommunicationis pena ipso facto incurrenda, super qua a nemine nisi a Romano Pontifice praeterquam in mortis articulo absolutionis beneficium possit impetiri, ne ipsarum licentiarum praetextu Monasteria hujusmodi ingredi audeant.

§.2. Abbatissis vero, & Priorissis, ac aliis Praesidentibus dictorum Monasteriorum, domorum, & locorum, earumque superioribus quocumque nomine vocentur, districte praecipimus sub eadem excommunicationis pena, nec non privationis dignitatum, & officiorum suorum, ac inhabilitatis ad illa, & alia impofterum obtinenda, ne in monasteria, domus, & loca sua aliquam, ut praesertim mulierem praetextu hujusmodi licentiarum, & facultatum ingredi faciant, vel permittant.

§.3. Non obstantibus praemissis, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, Monasteriorumque, & Ordinum praedictorum Juramento, Confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, exemptionibus, & Indultis Apostolicis, illis, eorumque superioribus praedictis, ac aliis quibuscumque per quoscumque Romanos Pontifices Praedecessores Nostros, ac Nos, & dictam Sedem sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, & Decretis concessis, confirmatis, ac etiam iteratis vicibus innovatis. Quibus omnibus eorum tenores, perinde ac si de verbo ad verbum infererentur, praesentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

§.4. Quo-

Pena Abbatissis, ac aliis Praesidentibus inflicta, si aliquam formam in Monasteria ingredi permittant.

Derogatio contrariorum

§.4. Quoniam autem difficile foret praesentes, ad omnia loca perferri, volumus earum exemplis etiam impressis manu Notarii publici subscriptis, & sigillo personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eandem fidem in iudicio, & extra illud, ubique locorum adhiberi, quae adhiberetur praesentibus si essent exhibitae, vel offensa.

Datum Romae apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die 20. Januarii 1587. Pontificatus nostri Anno II.

auctoritate Apostolica tenore praesentium concedimus, & indulgemus.

§.3. Non obstantibus generalis Concilii, atque aliis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud Sanctum Marcum sub annulo Piscatoris die 7. Februarii 1587. Pontificatus nostri Anno II.

Obstantium derogatio.

Dat. die 7. Februarii 1587. An. II.

XIII.

Revocatio Constitutionis Gregorii PP. XIII. contra committentes Monopola in Regno Aragonum, quoad penas spirituales tantum.

Ex Regest. in Secr. Brev.

Gregorii XIII. Constitutionem, quae hic laudatur, edidimus Tom. IV. Par. III. f. 367. eique initium est: Quaecumque.

SIXTUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Circumspecta Romani Pontificis providentia, nonnumquam ea, quae certis suadentibus causis per ejus Praedecessores statuta sunt, rerum, & temporum conditione mutata, aliisque novis, & opportunis remediis adinventis, ad juris tramitem, & pristinum statum reducit, alterat, & revocat, prout res ipsa exigit, & idem in Domino conspicit salubriter expedire.

Pro diversis geram, & temporum circumstantiis, Pontifices, quae a suis Praedecessoribus statuta sunt, revocant.

§.1. Alias siquidem fel. rec. Gregorius Papa XIII. Praedecessor noster sequutus aliqua ex parte exemplum patris mei Adriani VI., etiam nostri Praedecessoris intelligentis, quod in Aragonum Regno multi cupiditatis voragine ducti, ut famem in ipso Regno pro eorum libito inducerent, Christianis pauperibus frumentum, vinum, aut oleum, quo voluissent pretio vendere possent, diversis sub praetextibus, & cautelis, in juris communis fraudem, quo Annonam cariorem facerent, Monopola diversa exercebant, ex quibus vel pauperes in dies fame perire continebant, aut omnia bona sua, una die, quo victum sibi parare possent, vendere cogebantur: ut malis, atque incommodis huiusmodi aliqua ratione succurreret, per suas, in forma Brevis, Literas, Motu Proprio, & ex certa scientia, literas dicti Adriani Praedecessoris innovando, & extendendo, ne de cetero dicti improbi homines super frumento, aut fructibus cuiusvis generis huiusmodi aliquem contractum contra Regni statuta, ac juris communis dispositionem inirent, seu celebrarent, sub excommunicationis, & amissionis dictorum frumenti, & fructuum, pro una videlicet Regi, & alia Executori, reliqua vero partibus, denunciatori applicandis penis ipso facto incurrendis prohibuit, & si prohibitioni huiusmodi paritum non fuisset, contra eisdem ad declarationem incursum censuratum, & penarum huiusmodi procedi voluit, eisdem.

Gregorius XIII. Committentes Monopola in Regno Aragonum temporibus, & spiritualibus penis puniendos decrevit.

XII.

Clerici, & Presbyteri sive Seculares, sive Regulares, in Regno Neapolitano possunt, in Tribunali Ecclesiastico deponere contra Exploratores Turcarum, & Infidelium, quin incurant in irregularitatem, quamvis rei mors sequatur.

SIXTUS PAPA QUINTUS

Ad futuram rei memoriam.

§.1. Cum in Regno Neapolitano, sicut Nobis nuper expositum fuit, non desint improbi quidam, & nepharii homines Turcarum, & aliorum Infidelium exploratores, seu delatores, qui propria salutis immemores, ac Dei timore postposito, eosdem hostes nostros de iis, quae in dicto Regno, aut alibi a Christianis in dies geruntur, aut nunciuntur, certiores fieri curent, adeo ut saepe etiam occulta operata talium sceleratorum ipsi Turcae, & Infideles accessit opportuno ad nocendum tempore Christianos in captivitatem, & miseram servitutem adducant, eorumve agros incendiis, & depopulationibus vastent.

§.2. Nos cupientes, ut Christianae Republicae, & cunctorum fidelium securitati consulatur, pessimum huiusmodi genus palam detegi, ac condignis suppliciiis affici, universis, & singulis Clericis, & Personis Ecclesiasticis tam secularibus, quam cuiusvis Ordinis Regularibus etiam in Sacris, & Prasbyteratus Ordinibus constitutis in Regno praedicto nunc, & pro tempore degenantibus cuiuscumque status, gradus, & conditionis fuerint, ut ipsi, & eorum quilibet, sive ad Procuratoris Fisci, sive ad aliorum quorumcumque instantiam, sive etiam ex mero officio contra dictos Exploratores, aut Delatores dumtaxat, requiratur, aut procedatur, in quavis causa criminali, vel mixta, mota, aut movenda coram Ecclesiastico Iudice, testimonium veritati perhibere, & quidquid seiverint fideliter deponere, & testificari libere, & licite valeant, nec propterea aliquam penam, aut censuram ecclesiasticam incurrant, etiam si post testimonium huiusmodi praestitum, dictorum delinquentium sanguinis effusio, membrorum mutilatio, aut mors inde sequantur, licentiam, & facultatem

Facultas, de qua in Rubrica.

Causa ferenda legis.

Dat. die 20. Januarii 1587. An. II.

Ex Regest. in Secr. Brev.

demque contravenientes, & inobedientes huiusmodi excommunicationis sententiam, ac amissionem frumenti, & fructuum incidisse declarandi, ac sententias, censuras, & penas ecclesiasticas praedictas aggravandi, interdictum apponendi, & alia faciendi, & exercendi, quae in praemissis, & circa ea necessaria fuissent, seu quomodolibet opportuna, certis personis, seu iudicibus facultatem concessit: Volens, quod iidem, & eorum quilibet dictos Mercatores de consensu Regis, seu Locumtenentis, & in eorum absentia Gubernatorum Generalium dicti Regni pro tempore existentium, contractibus illicitis huiusmodi revocatis, & annullatis, & non aliter eos, qui in censuras, & penas huiusmodi incurrisent, absolvere possent, omnesque contractus, vulgo quietamenti nuncupatos eo in Regno a Mercatoribus in usum introductos omnino reprobavit, prohibuit quoque ne Tabelliones, vel Notarii publici, sive Apostolici, vel Imperiales, vel alia quacumque creati essent auctoritate, aliquod Instrumentum conficere, vel in Protocollo redigere, aut aliquam Scripturam, etiam privatam desuper conscribere pro cautela simpliciter, audent, vel praesumerent, si secus facerent in Tabelliones, tamquam crimen falsi committentes, animadverti voluit, utque ad eadem, & alia quaecumque munera, publicaeque functiones perpetuo inhabiles essent; Eos vero, qui in aliquo praedictorum contravenirent, praeter sententias, & censuras, anathemati, ac maledictioni aeternae, quam ex parte Omnipotentis Dei in scriptis tulit, etiam infamiae perpetuae, ac criminum Monopolii, & indebitarum, & injustarum usurarum, confiscationi, & privationi bonorum quorumcumque immobilium, & Jurisdictionalium, & Feudorum omnino subiectos, & a Christi Corpore, & Ecclesiae Dei unitate separatos, ac omni, & quocumque Beneficio, & Officio Ecclesiastico, vel Saeculari, sive temporali, perpetuo ipso iure privatos, & ad illa inhabiles esse, & fore statuit, & declaravit, & in casibus praedictis absolutionem a sententia excommunicationis, sibi, & Romano Pontifici, praeterquam in mortis articulo, reservavit, aliaque nonnulla circa praemissa ordinavit, cum de sic iudicando, ac irritanti, & aliis decretis, derogationibus, ac clausulis adiectis, prout in eisdem literis latius continetur.

Omnes contractus sic innotos reprobavit.

Tabelliones vero huius generis Instrumenta, aliamve scripturam facere prohibuit.

Reos autem non excommunicatione tantum, sed confiscatione bonorum &c. puniendos voluit.

Philippus II. nonnullas Leges edidit contra Monopola committentes.

Statutisque corporibus

lium hominum avaritia, & cupiditas coercetur, atque huic malo jam satis congruum remedium adhibitum videatur.

§.3. Nos existimantes per tales penas temporales abunde provisum fuisse, & attendentes gladium excommunicationis sobrie, magnaue circumspectione exercendum esse, ac facile evenire posse, ut complures ejus rei ignari in laqueum misere cicerent, multis etiam talis pena perniciem potius afferat, quam salutem, eisdem Philippi Regis precibus inclinati, Literas Adriani, & Gregorii Praedecessorum huiusmodi, quarum tenores, praesentibus, haberi volumus pro expressis, super praemissis editas, in quantum excommunicationis sententiam, seu alias censuras, & penas ecclesiasticas contra praedictos instigunt, & in eis contenta quaecumque, auctoritate praesentium perpetuo revocamus, cassamus, & annullamus, volumusque illas vires, & effectum de cetero non habere, easque nullas, irritas, invalidas, ac nullius roboris, vel momenti esse decernimus, perinde ac si ab eisdem Praedecessoribus non emanassent; Non obstantibus eisdem Literis, ceterisque contrariis quibuscumque.

1587. penis huic malo satisprovisum est.

Quare Sixtus Gregorii Literas revocavit quoad penas spirituales.

§.4. Ut autem praesentes Literae facilius ad omnium notitiam perducantur, volumus, ut earum exempla etiam impressa &c.

Harum transcriptis credi jubet.

Datum Romae apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die 25. Februarii 1587. Pontificatus nostri Anno II.

Dat. die 25. Febr. 1587. An. II.

XIV.

Revocatio literarum Gregorii XIII. contra Bandoleros Regni Aragonum in iis, quae respiciunt penas spirituales in praedictis literis enunciatis.

Ex Regest. in Secr. Brev.

Hanc quoque Gregorii Constitutionem vid. Tom. citat. f. 255. num. XVIII.

SIXTUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Provida Romani Pontificis circumspectio, ea quae interdum a Sede Apostolica secundum temporis opportunitatem, ac rei exigentiam ordinata fuerunt, iustis suadentibus causis, abrogat, & immutat, prout animarum saluti potissimum consulendo, in Domino conspicit salubriter expedire.

Exordium.

§.1. Dudum siquidem fel. rec. Gregorius Papa XIII. Praedecessor noster, cum intellexisset, quod in Regno Aragonum humani generis hostis hominum mentes ita excacabat, ut ab odii, & inimicitiae ad caedes, & homicidia committenda multos impelleret, cruentaue corporum morte, salutem animarum in extremam perniciem, seu discrimen adduceret; multique ejusdem Regni incolae, ac Nobiles, inimici-

Gregor. XIII. Bandoleros, seu inimicitias armata manu execretes excommunicationi suppositis reservata Rom. Pontifici absolutione.

citias, & factiones inter se, & Bandolitates, ut ipsi aiebant, exercere, Satellites, & varii generis armatos ducere, & privatim habere, amicos, & affines ad arma excitare, damna vicissim hostiliter quoquo modo inferre soliti essent in grave animarum suarum periculum, & praedictum plurimorum, quodque huius rei occasione, & aliis, quamplurimi Sicarii, & Praedones evadabant, qui, dum a potentioribus factionum Capitibus, qua poterat quisque majori manu, & numero, privatis odiis, & inimicitias fovendis aiebantur, inde in diversas alias caedes, latrocinia, sacrilegia, aliaque crimina prorumpere consueverunt: his malis, ac tam apertis diabolicis fraudibus cupiens aliqua ratione occurrere, per suas in forma Brevis literas, suaque perpetuo valitura Constitutione, quamcumque super praemissis consuetudinem, pro lege forsitan observatam, tamquam a Religione, & Christiana pietate omnino alienam, damnavit penitus, & abolevit, ac a dicto Regno penitus exulare voluit, sancivitque, omnes, & singulos, etiam Ducas, Principes, Marchiones, Comites, Barones, & alios Dominos temporales, & quoscumque alios dicti Regni, qui pro sua, vel amici, vel propinqui, consanguinei, affinis, vel cuiusvis alterius injuria vindicanda, inimicitias, simulates, bandositates nuncupatas exercere, & praemissorum occasione satellites, & armatos homines evocare, aut apud se, vel in Terris, & Dominis, vel Domibus suis, aut alibi, publice, vel occulte alere, recipere, aut retinere, vel fovere ausi forent, qui necessarios, affines, & amicos in factionem, & partes suas contra aliquem, vel aliquos excitarent, omnesque, qui eadem fecissent, aut illis causam dedissent, & qui arma pro praemissis quomodolibet sumpserint, quique super his rebus alteri consilium, auxilium, vel favorem praestiterint, auctoresque, aut fautores fuissent, necnon eos, qui sub praetextu abusus huiusmodi aliquem provocassent, aut illi quomodolibet vim intulissent, quique eam praesens legem, aut consuetudinem licitam, & non omnino damnatam esse asseverassent, ac eos omnes, quos in dictis partibus homicidia, & latrocinia, & alia scelera committendo, seu vias infestando vagari contigisset, excommunicationi, anathemati, maledictioni aeterna, interdicto, omnibusque aliis censuris, & poenis Ecclesiasticis, eo ipso, & absque alia declaratione incurrerent, voluit omnino esse subiectos, & a Christi Corporis unitate, qui auctor est pacis, & concordiae, omnino praecisos, eorumque absolutionem sibi, & Romano Pontifici pro tempore existenti, praeterquam in mortis articulo, reservavit; Et si persona huiusmodi ecclesiastica forent, etiam omnibus, & singulis Ecclesiis, Monasteriis, Dignitatibus, & aliis Beneficiis Ecclesiasticis per eos obtentis, seu in quibus, & ad quae jus eis competeret, similiter eo ipso, & absque alia declaratione privavit, & ad illa, &

Ecclesiasticos huiusmodi bandositates perpotates quocumque Ecclesiastico Beneficio, pensiones &c. privavit.

ala in posterum obtinenda inhabiles existere, necnon illa tamquam per privationem huiusmodi vacantia per alios a se, & Sede Apostolica impetrari posse, necnon quacumque pensiones annuas, & illorum loco fructuum reservationes, illis Apostolica auctoritate reservatas, concessas, & assignatas, cessare, expirare, & extinctas esse, ipso facto, ac eos, qui ad illarum solutiones tenerentur, ad illas perfolvendas, aut praestandas, minime teneri, nec propterea aliquas censuras, aut poenas in Literis Apostolicis reservationum huiusmodi contentas incurrere decrevit; eos vero, qui ex causis praedictis pugnavissent, & occisi fuissent, perpetua ecclesiastica carere voluit sepultura; Ac eosdem omnes, qui dicta prave consuetudinis praetextu, aut alias inimicitias, aut bandositates praedictas exercere, & eos omnes, qui his de causis arma sumere ausi forent, aut quidquam contra literarum huiusmodi auctoritatem commississent, poenas contra pugnantem in duello, vel locum ad Monumachiam concedentes, aut alia circa idem singulare certamen committendum, illi, & interessendo delinquentes, per Concilium Tridentinum latus, & irrogatas incurrere declaravit, aliaque nonnulla circa praemissa ordinavit, prout in dictis literis latius continetur.

§.2. Cum autem, sicut nobis significavit charissimus in Christo Filius noster Philippus Hispaniarum Rex Catholicus, optatus finis his incommodis, ex praemissis, non successerit, nec per dictas Praedecessoris nostri literas satis provisum fuerit, ipse in Conventu, seu Consilio, quod Cortes dicitur, nuper in Oppido de Monson in dicto Regno, in sua praesentia celebrato, gravium, rerumque experientia insignium Virorum, consilio mature adhibito, quamdam Constitutionem, seu Edictum, *Faerum* nuncupatum, promulgavit, per quam gravibus, & severis poenis talium hominum audacia coercetur, atque huic malo jam satis congruum remedium adhibitum videatur.

§.3. Nos existimantes per temporales poenas abunde, quoad praemissa provideri posse, & attendentes gladium excommunicationis subrite, magnaue circumspetione exercendum esse, ac facile evenire posse, ut complures ejus rei ignari in laqueum misere inciderent, multis etiam talem poenam perniciem potius afferre, quam salutem, ejusdem Philippi Regis precibus inclinati Literas Gregorii, & forsitan aliorum Praedecessorum super praemissis editas, quarum tenores praesentibus haberi volumus pro expressis, quoad supradicta, etiam in quantum excommunicationis sententiam, seu alias censuras, & poenas ecclesiasticas contra praedictos insignunt, aut in eis contenta quaecumque, auctoritate praesentium, perpetuo revocamus, cassamus, & annullamus, & volumus illas vires, & effectum de cetero non habere, ac nullas, irritas, & invalidas, & nullius roboris, vel momenti esse decernimus, perinde ac si ab eis

Quos vero in huius generis pugnis mori cogeret ecclesiastica carere sepultura.

Ceterosque omnes poenis a Concilio Tridentino contra pugnantem in duello praescriptis voluit subiacere.

Effectu tamen medio huic malo consultum a Philippo Rege cum fuerit.

Sixtus Gregorii Literas revocavit quoad poenas spirituales.

eisdem Praedecessoribus non emanassent. Non obstantibus iisdem literis, ceterisque contrariis quibuscumque.

§.4. Ut autem praesentes literae facilius ad omnium notitiam perducantur, volumus, ut earum exempla, etiam impressa, manu Notarii publici subscripta &c.

Datum Romae apud S. Petrum sub Anno Piscatoris die 25. Februarii 1587. Pontificatus nostri Anno II.

Praesentis Constitutionis trespensis creditur.

Dat. die 25. Febr. 1587. An.II.

Ex Regest. in Ser. Breu.

Per edictum Regium praescripta exilia poena contra Laicos Archibusia ad Rotam detinentur.

Idem Rex huiusmodi poenam ad Ecclesiasticos extendi petiit. Extendit mandando Ordinarius locorum, ut contra delinquentes procedant.

X V.

Pæna exilii Laicis Regni Aragonum per Regium edicto in insulcia extenditur ad Ecclesiasticos ejusdem Regni detinentes Archibusium ad Rotam breviorum quatuor Palmis: in iuncto locorum Ordinariis, ut contra delinquentes procedant, etiam tamquam Delegati Sedis Apostolicae.

SIXTUS PAPA QUINTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

§.1. CUM sicut exponi nobis nuper fecit Charissimus in Christo Filius noster Philippus Hispaniarum Rex Catholicus, nuper edita fuerit Constitutio quaedam, sive Edictum, per quam bono publico, & ad evitanda inconvenientia, & occasionem delinquendi in offensam Dei inde provenire solita, Archibusia, quae appellantur ad Rotam, mensura quatuor palmorum breviora ejusdem Regni incolis prohibita fuerunt sub poenis, videlicet, quoad Nobiles, & Equites, ac praecipuos Cives, exilii triennalis a dicto Regno pro prima vice, pro secunda vero decennalis, ac pro tertia perpetui in eos, qui talia Archibusia quoquo modo haberent, aut iis uterentur.

§.2. Quare idem Rex Nobis humiliter supplicari fecit, quatenus eadem poenas ad Ecclesiasticos ejusdem Regni extendere dignaremur.

§.3. Nos itaque ejusdem Philippi Regis precibus inclinati, auctoritate Apostolica, tenore praesentium easdem poenas in omnes, & quoscumque Ecclesiasticos, & Clericos Regni Aragonum in Sacris, etiam Praesbyteratus Ordinibus, constitutos, tam saeculares, quam cuiusvis Ordinis, ac Militiae Regulares, quavis dignitate, auctoritate, & praesentia fulgentes, etiam exemptos, & sub nostra, ac Beati Petri protectione immediate receptos, & quocumque privilegio suffultos, eorumque familiares, servientes, & Ministros extendimus, perinde ac si, quoad tales personas, a Nobis, & Sede Apostolica ab initio emanassent: universis, & singulis locorum Ordinariis in dicto Regno constitutis, & quibusvis competentibus Judicibus praedictam Constitutionem, seu Edictum contra personas ecclesiasticas praedictas, etiam quoad exemptas, tamquam nostras, & dictae Sedis Delegatis, quae huiusmodi Archibusia

detinuerint, ac quoquo modo habuerint, debita executioni per se, vel alium, tam per viam accusationis, vel denunciationis, vel simplicis querelae, quam ex mero Officio inquirendi, & demandandi, procedendi, ac in eos poenas praedictas exequendi, ac executioni debita, ac privilegiata demandandi, auxiliumque brachii saecularis ad id, si opus fuerit, invocandi, plenam, liberam, & omnimodam, simili auctoritate Apostolica, tenore praesentium, concedimus facultatem.

§.3. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac in Conciliis etiam generalibus editis, & quorumcumque Ordinum, ac militiarum privilegiis, Indultis, & Literis Apostolicis specialibus, vel generalibus quorumcumque tenorum existant, per quae, praesentibus non expressa, vel totaliter non inserta, effectus eorum valeat quomodolibet impediri, etiam sub praetextu firmae cuiusvis speciei, etiam si foret ad casum, ac aliis ejusdem Regni statutis, & consuetudinibus in contrarium quomodolibet facientibus. Quae omnia volumus cuiquam adversus praemissa suffragari.

§.4. Ut autem praesentes Literae facilius ad omnium notitiam perducantur, volumus, ut earum exempla etiam impressa &c.

Datum Romae apud S. Petrum sub Anno Piscatoris die 25. Februarii 1587. Pontificatus nostri Anno II.

Quibuscumque non obstantibus.

Fides transumptis danda.

Dat. die 25. Febr. 1587. An.II.

X V I.

Confirmantur Privilegia, & Facultates Praeposito Generali, & Praesbyteris S. J. Missiones in Indiis exercentibus a Pio PP. IV., Pio V., & Gregorio XIII. concessa, & ad aliud tempus juxta terminos primae concessionis extenduntur.

Ex Regest. in Ser. Breu.

Dilectis Filiis Generali, aliisque Praepositis, & Praesbyteris Societatis Jesu.

SIXTUS PAPA QUINTUS

Dilectis Filiis Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Salus animarum, & spiritualia commoda Populorum ex gentilitatis tenebris recenter ad verae Fidei cognitionem conversorum, ita nobis praecipue cordi sunt, ut quoniam illis ad nos, & Sedem Apostolicam non sine maximis periculis, & incommodis accessus patet, libenter pro eorum commodo certas vobis facultates, & spirituales gratias concedamus, sive a praedecessoribus nostris ad certa tempora concessas, prorogemus, quibus suffulti, juxta datam vobis a Domino prudentiam in Regionibus Indiarum, tunc demum utamini moderate, & opportune, cum ad Dei Gloriam, Populorum salutem, & edificationem, ac Sedis Apostolicae decorem videritis expedire.

Exordium a laboribus, quos Praesbyteri S. J. impendunt in conversione Gentium in Indiis, petunt.